

Posudek oponenta práce

MAŘÍKOVÁ, Aneta. *Možnosti aktivizace seniorů v domovech pro seniory*. Praha, 2024. 98 s., 3 s. příloh. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Práce se zabývá problematikou aktivizace seniorů v domovech pro seniory. Vymezuje pojem seniority v sociodemografickém a ontogenetickém kontextu, zabývá se problematikou domovů pro seniory a konceptem aktivizace. Teoreticky zaměřené kapitoly doplňuje empirické kvalitativní šetření, kdy autorka formou polostrukturovaných rozhovorů zjišťuje situaci ve třech různých domovech pro seniory. Postup je logický, vyplývá ze zaměření práce.

Téma práce odpovídá zaměření katedry. Rozsah textu by mohl být výrazněji omezen, odpovídá spíše práci diplomové (možnost krácení se přirozeně netýká všech kapitol stejným způsobem). Práce má všechny formální náležitosti, z obsahového hlediska by ji pomohlo zařadit porovnání s odbornou literaturou až od části „Diskuse“ (místo do „Analýzy výzkumných otázek“) a v „Závěru“ by bylo užitečné uvést konkrétní informace z práce místo jen obecnějšího přehledu.

2. Odborná úroveň

Práce vcelku dobře popisuje základní aspekty dané problematiky. Zajímavým aspektem v teoretické části je její mezioborový přesah – přináší sociodemografické, ontogenetické i legislativní informace. V empirickém šetření autorka popisuje aktivizaci z pohledu seniorů-klientů domova, tak jeho pracovníků. Nabízí vcelku optimistický, možná poněkud obecnější a méně vyvážený pohled na předmět šetření, to je však výsadou kvalitativní metodologie. Práci by pomohla podrobnější charakteristika zkoumaného vzorku, možná úprava designu studie (více domovů pro seniory a méně respondentů, nebo jeden domov a více respondentů) a možná podrobnější rozbor odpovědí na výzkumné otázky.

3. Práce s literaturou

Použitá literatura zahrnuje tituly v češtině a angličtině, je zajímavá svou multidisciplinarností a časovým rozkročením (nalezneme tu i tituly z roku 1928 a 1932). Možná by bylo užitečné uvést základní zdroje, ze kterých autorka vychází, v úvodu práce. V literatuře se vyskytují zprávy WHO, právní normy, odborné články i populárně naučné publikace. Celkově je její množství nadprůměrné. Je citována podle akademické normy.

4. Grafické zpracování

Grafické zpracování vnímám jako vcelku přehledné, občas je třeba chvíli přemýšlet nad černobílými odstíny koláčového grafu (s. 34), ale celkově se mi zdá v pořádku.

5. Jazyková úroveň

Autorka užívá vcelku srozumitelný jazyk, občas sklouzne do zbytečně složitějších formulací, truismů a tvrzení obecných, která někdy navíc nejsou tak jednoznačná – „stárnutí a stáří je nevyhnutelnou částí života každého jedince“ (s. 10). Občas se objeví formulace, která srozumitelnost poruší (s. 8: „Kapitola číslo tři představuje klíčový aspekt v rámci empirického výzkumu, kdy se zaměřuje...“) Práci by prospělo výrazné omezení rozsahu a zestručnění textu a zjednodušení některých formulací.

Nevšiml jsem si větších překlepů a gramatických chyb.

6. Podněty k rozpravě

Vnímám rozpor mezi informací „mohou někteří klienti projevovat omezený zájem o určitá témata nebo pociťovat frustraci v případě nedostatečné podpory či tlaku.“ (s. 73) a „Během provedených rozhovorů nebyla zaznamenána žádná nespokojenost s aktivizačním programem.“ (s. 75).

Jaké důležité kroky byste doporučila domovům pro seniory pro organizaci aktivizačních aktivit? Co je důležité zabezpečit a čemu se naopak vyhnout?

7. Závěrečné hodnocení práce

Práce je vcelku dobře uchopeným pokusem popsat uvedenou problematiku. Zaujme multidisciplinárním přístupem a mnoha zdroji, uvádí zajímavé teoretické informace. Empirické šetření hodnotím jako relativně povedené s tím, že by se dalo pracovat na jeho designu a šlo by jít více do hloubky. Práci by prospěla redukce obsahu. Občas by se dala poupravit i formální stránka práce, jako je podrobnější závěr atp., nejedná se ale o výrazné nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení „velmi dobře“.

V Praze, 28. 8. 2024

PhDr. Jan Gruber, Ph.D.